

Lapin liiton talousarvion 2024 ja taloussuunnitelmien 2025 - 2026 laadintaohje

Lapin liiton hallitus 28.8.2023

Talousarvion ja -suunnitelman laadinta

Valtuuston tulee vuoden loppuun mennessä hyväksyä kuntayhtymälle seuraavaksi kalenterivuodeksi talousarvio. Sen hyväksymisen yhteydessä valtuuston on hyväksyttävä myös taloussuunnitelma kahdeksi tai useammaksi vuodeksi (suunnittelukaudeksi). Talousarviovuosi on taloussuunnitelman ensimmäinen vuosi.

Talousarviossa ja – suunnitelmassa hyväksytään toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet sekä osoitetaan tavoitteiden saavuttamiseen resurssit määrärahoina ja tuloarvioina. Talousarvio ja -suunnitelma on laadittava siten, että ne toteuttavat strategiaa ja edellytykset tehtävien hoitamiseen turvataan.

Taloussuunnitelman on oltava tasapainossa tai ylijäämäinen. Taseeseen kertynyt alijäämä tulee kattaa enintään neljän vuoden kuluessa tilinpäätöksen vahvistamista seuraavan vuoden alusta lukien. Taloussuunnitelmassa tulee päättää yksilöidyistä toimenpiteistä, joilla alijäämä mainittuna ajanjaksona katetaan.

Talousarvioon otetaan tehtävien ja toiminnan tavoitteiden edellyttämät määrärahat ja tuloarviot sekä siinä osoitetaan, miten rahoitustarve katetaan. Määräraha ja tuloarvio voidaan ottaa brutto- tai nettomääräisenä. Talousarviossa ja -suunnitelmassa on käyttötalous- ja tuloslaskelmaosa sekä investointi- ja rahoitusosa.

Toiminnassa ja taloudenhoidossa on noudatettava talousarviota. Siihen tehtävistä muutoksista päättää valtuusto.

Seuraava vuoden talousarvio ja tulevien vuosien taloussuunnitelma laaditaan kokonaisuutena. Ne laaditaan ilman arvonlisäveroa sekä menojen että tulojen osalta.

Menokehys ja kuntien maksuosuudet

Kuntien maksuosuudet on pysyneet melko samalla tasolla edellisinä vuosina kustannusten kasvupaineista huolimatta. Jäsenkuntien maksuosuuksiin ei ole vuodesta 2019 lähtien tehty korotuksia lukuun ottamatta vuoden 2022 korotusta, joka kohdennettiin arktisen asiantuntijan palkkaamiseen. Vuoden 2023 budjettiin ei tehty korotusta.

Kuntien maksuosuuksien muutokset 2019-2023

2019	2020	2021	2022	2023
0,00 %	-2,35 %	0,04 %	3,00 %	0,00 %

Lapin liiton talousarvioiden kehitys vuosina 2020-2024

Budjettimuutokset 2020-2024	2020	2021	2022	2023	2024
Henkilöstö	1 780 504	1 765 900	1 928 018	1 854 427	1 973 360
Palvelut	759 938	1 204 000	779 717	1 218 125	800 000
Tarvikkeet	49 626	43 000	47 688	48 868	48 000
Vuokrat ja muut toimintakulut	118 398	119 000	127 198	126 450	128 000
YHTEENSÄ	2 701 466	3 131 900	2 882 621	3 247 870	2 949 360
FEM ja muut tulot	-148 000	- 578 434	- 104 000	- 616 770	- 186 705
Kuntien maksuosuus	2 553 466	2 554 466	2 631 100	2 631 100	2 762 655
Kuntien maksuosuusmuutos (€)	-60 262	1 000	76 634		150 000

Vuoden 2022 korotus käytettiin kokonaan arktisen asiantuntijan palkkauskustannuksiin.

Lapin liiton varsinaisen toiminnan toteuma 30.6.2023

TOTEUMAT VASTUUALUEITTAIN	06-2023	TA2023 €	Käyttö-%
Yleishallinto (hallitus, valtuusto, tark.ltk ja muu yleishall.)	141 254 €	227 382 €	62,12 %
Maakuntajohtaja	188 173 €	328 647 €	57,26 %
Hallinto ja talous	394 816 €	773 419 €	51,05 %
Kehittäminen ja rahoitus	179 031 €	371 896 €	48,14 %
Aluesuunnittelu (alueidenkäyttö ja ympäristö)	256 240 €	520 732 €	49,21 %
Vaikuttaminen + FEM	259 385 €	932 539 €	27,81 %
Johtava työllisyysasiantuntija	41 679 €	83 105 €	50,15 %
YHTEENSÄ	1 339 322 €	3 237 720 €	41,37 %

Huom! FEM 2023 osalta suurin osa tuloista ja menoista toteutuu syksyllä.

Nimi	Kunnallis- ja yhteisöverosuosuus 2021	%	Maksuosuus 2024	Maksuosuus 2023 € (sis. TYP)	Muutos € 2024-2023
Enontekiö	6 145 580	0,88 %	24 556	23 232	1 324
Inari	26 634 932	3,83 %	106 426	100 686	5 740
Kemi	87 174 117	12,52 %	348 325	329 538	18 787
Kemijärvi	26 736 833	3,84 %	106 833	101 071	5 762
Keminmaa	34 817 275	5,00 %	139 121	131 617	7 504
Kittilä	25 506 694	3,66 %	101 918	96 421	5 497
Kolari	13 191 775	1,90 %	52 711	49 868	2 843
Muonio	9 639 120	1,38 %	38 515	36 438	2 077
Pelkosenniemi	3 773 636	0,54 %	15 078	14 265	813
Pello	11 829 237	1,70 %	47 267	44 717	2 549
Posio	9 705 503	1,39 %	38 781	36 689	2 092
Ranua	9 778 664	1,40 %	39 073	36 966	2 107
Rovaniemi	254 937 076	36,63 %	1 018 662	963 720	54 942
Salla	11 442 654	1,64 %	45 722	43 256	2 466
Savukoski	4 917 729	0,71 %	19 650	18 590	1 060
Simo	11 413 913	1,64 %	45 607	43 147	2 460
Sodankylä	37 169 540	5,34 %	148 520	140 509	8 010
Tervola	9 614 910	1,38 %	38 419	36 347	2 072
Tornio	84 965 571	12,21 %	339 500	321 189	18 311
Utsjoki	4 320 415	0,62 %	17 263	16 332	931
Ylitornio	12 301 026	1,77 %	49 152	46 501	2 651
	696 016 200	100,00 %	2 781 100	2 631 100	150 000

Tulevat muutospaineet liiton taloudessa

Lapin liiton vuoden 2024 talousarvion laadinta perustuu vuoden 2022 tilinpäätökseen sekä toteumaan 30.6.2023. Talousarvion laadinnassa huomioidaan kuitenkin alla olevien muutosten vaikutukset talouteen.

Palkkakustannukset

Edellinen KVTES:n sopimuskausi päättyi 28.2.2022. Uusi sopimusratkaisu on kolmivuotinen ajalla 1.5.2022-30.4.2025. Kunnallisen palkkaratkaisun vaikutukset Lapin liiton talouteen tulee vuosille 2023 ja 2024 olemaan arviolta noin 198 000 euroa. Kunta-alan haastavan taloudellisen tilanteen johdosta budjettiin ei esitetä kuitenkaan korotusta täysimääräisenä. Vuodelle 2024 esitetään, että budjettia korotettaisiin yhteensä 150 000 eurolla, jotta pystyttäisiin osittain kattamaan edellä mainitut palkkaratkaisun kustannukset. Lisäksi huomioitavaa on, että pelastuslaitoksen siirtymä sekä yleinen kustannusten nousu tulee haastamaan liiton taloutta.

Esitetään, että vuodelle 2024 budjettiin tehdään 150 000 €:n korotus edellä mainittujen kustannusten osittaiseksi kattamiseksi.

Talousarvio 2024 ja taloussuunnitelma 2025-2026	TA2024	TA2025	TA2025
Henkilöstö	1 973 360 €	2 023 360 €	2 023 360 €
Palvelut	780 000 €	1 220 000 €	1 220 000 €
Tarvikkeet	46 000 €	49 000 €	49 000 €
Vuokrat ja muut toimintakulut	128 000 €	128 000 €	128 000 €
YHTEENSÄ	2 885 100 €	3 420 360 €	3 420 360 €
FEM ja muut tulot	-104 000 €	-620 000 €	-620 000 €
Kuntien maksuosuus	2 781 100 €	2 800 360 €	2 800 360 €

Talousarvion laadinta-aikataulu

12.8.	Johtoryhmä	Esitys vuoden 2024 talousarvioksi ja vuosien 2025-2026 taloussuunnitelmaksi
28.8.	Lapin liiton hallitus	Suunnittelukehykset ja talousarvion laadintaohje
16.9.	Vastualueet	Ehdotus käyttötalous- ja investointiosasta
10.10.	Johtoryhmä	Luonnos talousarvioehdotuksesta valmis
30.10.	Lapin liiton hallitus	Talousarvioehdotuksen käsittely
15.11. mennessä		Kunnille ennakkotieto talousarviosta ja kuntien maksuosuuksista
11.12.	Lapin liiton valtuusto	Talousarvion hyväksyminen
18.12. mennessä		Kunnille tieto maksuosuuksista vuoden 2023 Lapin liiton menoista

Ohjeita määrärahojen ja tuloerien laskennasta

Lapin liiton talousarvio laaditaan seuraaviin vastuualueisiin jaoteltuna:

1. Yleinen luottamushenkilöhallinto
2. Kehittäminen ja rahoitus
3. Alueiden käyttö ja ympäristö
4. Hallinto ja talous
5. Vaikuttaminen
6. Maakuntajohtaja

Vastuualueet tekevät omat ehdotuksensa talousarvioksi. Tekstiosassa esitetään perustelut talousarvioon ja taloussuunnitelmaan sekä tavoitteet. Perusteluissa tulee ilmetä mm. toiminnan muutosten vaikutuksista menoihin ja tuloihin, suurimmat hankinnat ja avoinna olleiden virkojen ja toimien täyttö.

Palkkamäärärahat

Palkkakustannukset lasketaan toteutuneiden palkkojen mukaisesti. Vuoden 2023 palkkakustannuksissa on huomioitu 1.6.2023 tulleet yleiskorotukset ja järjestelyerät siltä osin kuin mahdollista. Vuoden 2024 osalta on huomioitu tiedossa olevat järjestelyerät ja yleiskorotukset yhteensä noin 3,6 %.

Muut henkilöstömenot

Muut henkilöstömenot lasketaan hallinnon toimesta. Koko suunnitelmakaudella 2024–2026 käytetään laskentaperusteena vuoden 2023 prosentteja.

Palvelujen ostot

Yleinen kustannustason nousu on noin 5-6 % vuosittain, joka jää budjetissa huomioimatta.

Kalustohankinnat

Käyttöomaisuuden aktivointiraja on 10 000 euroa, jota pienemmät hankinnat kirjataan käyttötalouden vuosikuluiksi. Aktivointiraja määrittää samalla, varataanko kalusto- / tarvikehankintaan määräraha talousarvion käyttötalousosaan vai investointiosaan. Mikäli hankinta maksaa 10 000 euroa tai enemmän, määräraha varataan investointiosaan ja vastaavasti, mikäli hankinta maksaa alle 10 000 euroa, varataan määräraha talousarvion käyttötalousosaan. Käyttöomaisuuden kunnossapito on normaalia vuosikulua ja määrärahat varataan käyttötalousosaan. Mikäli kysymyksessä on iso pitkävaikutteinen remontti, josta syntyy poistoperuste, ja kustannus on yli 10 000 euroa, määräraha varataan investointiosaan.

LAPIN LIITTO

Sisäiset ja laskennalliset erät

Laskennalliset erät eivät sisälly tulosalueiden talousarvion määrärahaan tai tuloarvioon. Laskennallisia eriä ovat vyörytyserät ja arvonnäköveropalautukset. Vyörytettävät erät, kuten palkanlaskenta, kirjanpito ja maksuliikenne sisällytetään Lapin liiton hallinnon kuluihin.

Muut tulot

Muihin toimintatuloihin merkitään mm. vakuutuskorvaukset (ei henkilöstön tapaturmakorvaukset), vahingonkorvaukset, työterveyshuollon korvaus ja muut pienet satunnaiset tulot.

Suunnitelmavuosien menojen ja tulojen laskenta

Suunnitelmavuosien 2025–2026 menoja ja tuloja muuttavat mm. kustannustason muutos, mahdolliset tehtävämuutokset sekä henkilöstömäärämuutokset. Kustannustasoon vaikuttavat mm. ansiotason muutokset, henkilöstösivukulujen muutokset ja muutokset tarvikkeiden ja ostettavien palveluiden hinnoissa. Suunnitelmavuosina 2025–2026 ei lasketa inflaation vaikutusta.

Määrärahamuutoksena käytetään vain toiminnallisia muutoksia esim. henkilöstömäärän lisäys/vähentyminen, hankittavien kaluston, tarvikkeiden ja palvelusten määrää sekä tulopuolella tuloperustassa tapahtuvia muutoksia. Uusista investoinneista johtuvat käyttötalouden mahdolliset muutokset tulee laskea mukaan käyttötalouden menoihin ja tuloihin.